

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱- پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب خالق کدام آثار هستند؟

«بهارستان، صد پند، مکاتیب»

- (۱) عشاقنامه، جامع التواریخ، تاریخ گزیده
(۲) نفحات الانس، اخلاق الاشراف، مجالس سبعه
(۳) تحفة الاحرار، جمشید و خورشید، فیه ما فیه
(۴) المعجم، نفحات الانس، لمعات

۲- رکن اول و آخر بیت زیر از چند هجا تشکیل شده است؟

- مَنْ که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست / کی طمع در گردش گیتی دون پرور کنم
(۱) سه - چهار (۲) چهار - سه (۳) سه - سه (۴) چهار - چهار

۳- در کدام بیت تشبیه بیش تری به کار رفته است؟

- (۱) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم، ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند
(۲) هرچه به گرد خویشتن می نگرم در این چمن / آینه ضمیر من جز تو نمی دهد نشان
(۳) حریم باورم از شعله ندامت سوخت / که بر کویر عطشناک نیستم چون ابر
(۴) مرا کز عشقت مست گشتم / وصال و هجر یکسان می نماید

۴- در کدام گزینه نام نویسنده و اثر همخوانی ندارد؟

- (۱) نجم الدین رازی: مرصادالعباد
(۲) شمس قیس رازی: المعجم فی معاییر اشعار العجم
(۳) فخرالدین عراقی: لمعات
(۴) عظاملک جوینی: جامع التواریخ

۵- در کدام بیت ادات تشبیه نیامده است؟

- (۱) مرا در دل درخت مهربانی / به چه ماند؟ به سرو بوستانی
(۲) زدش بر زمین بر به کردار شیر / بدانست کاو هم نماند به زیر
(۳) کارم چو زلف یار، پریشان و درهم است / پشتم به سان ابروی دلدار، پرخم است
(۴) عقلها حیران شود، کز خاک تاریک نژند / چون برآید این همه گل های نغز کامکار

۶- کدام گزینه از دلایل سستی و نابسامانی زبان و ادبیات فارسی در قرن هفتم است؟

- (۱) کشته شدن بسیاری از ادیبان و دانشمندان - عدم وجود دربارهای ادب دوست و خاندانهای فرهنگ پرور
(۲) عدم وجود دربارهای ادب دوست و خاندانهای فرهنگ پرور - پدید آمدن قالبهای جدید شعری
(۳) کشته شدن بسیاری از ادیبان و دانشمندان - گسترش زبان و ادبیات در ناحیه عراق عجم
(۴) تغییر سبک از خراسانی به عراقی - پدید آمدن قالبهای جدید شعری

۷- با توجه به آهنگ بیت، کدام گروه از کلمات مناسب جای خالی هستند؟

- هر کِ مَح را / بَش تْ با شی / سَر زِ خَل و ت / بَر نَ یا رَد
هر کِ چی زی / دو ست دا رَد / / وِی گُ ما رَد
(۱) نابجایی - می برد (۲) بی وفایی - مبتکر (۳) می نویسم، باورم کن (۴) عاشقان - ناصواب

۸- کدام کتابها به شیوه آثار نظامی سروده شده اند؟

- (۱) عشاقنامه، تحفة الاحرار
(۲) جمشید و خورشید، تحفة الاحرار
(۳) جمشید و خورشید، عشاقنامه
(۴) جمشید و خورشید، نفحات الانس

- ۹- از بین رفتن دربارهای ادب دوست ایرانی تبار باعث
- ۱) از رونق افتادن غزل و به سستی گراییدن سروده‌های شاعرانی چون حافظ و خواجه شد.
 - ۲) از رونق افتادن قصیده و روی آوردن شاعران شاخص به شعرهای عاشقانه شد.
 - ۳) رونق یافتن غزل و روی کار آمدن شاعرانی چون خواجه و حافظ شد.
 - ۴) از رونق افتادن قصیده و به سستی گراییدن سروده‌های شاعران شاخص جز خواجه و حافظ شد.
- ۱۰- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟
- ۱) قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌یابم / تحمل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم
 - ۲) داغ عشق تو زخم را مرهم / یاد روی تو درد را درمان
 - ۳) زخم خونینم اگر به نشود به باشد / خنک آن زخم که هر لحظه مرا مرهم از اوست
 - ۴) به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است / به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست
- ۱۱- تشبیه در کدام گزینه فاقد وجه شبه است؟
- ۱) دل چو سی پاره پریشان شد از این هفت ورق / جمع اجزای پریشان به خراسانن یابم
 - ۲) رها شد ز بند زره موی اوی / درفشان چو خورشید شد روی اوی
 - ۳) عرقت بر ورق روی نگارین به چه ماند / همچو بر خرمن گل قطره‌ی باران بهاری
 - ۴) سینه باید گشاده چون دریا / تا کند نغمه‌ای چو دریا ساز
- ۱۲- تمام گزینه‌ها در مورد تاریخ ادبیات قرن نهم درست است به جز
- ۱) تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هشتم تا اوایل قرن نهم در ایران حکومت کردند.
 - ۲) در عهد تیموریان علاوه بر گسترش هنرهای چون مینیاتور، معماری، تذهیب و تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت.
 - ۳) در این دوره افرادی مانند جامی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند.
 - ۴) ادبیات رونق تازه‌ای گرفت و کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً عمیق بودند.
- ۱۳- کدام مورد از زمینه‌های تغییر سبک در متون زبان فارسی تا قرن ششم نیست؟
- ۱) عوامل سیاسی و اجتماعی
 - ۲) تغییر مرکز ادبی و سیاسی
 - ۳) عوامل اقتصادی
 - ۴) روی کار آمدن حکومت‌های غزنوی و سلجوقی
- ۱۴- در کدام گزینه پایه‌های آوایی مصراع، کاملاً درست مشخص شده است؟
- ۱) سیر این نه پرده فانوس خیالی می‌کنم.
سی رِ اَیْکِه نه / پر دِ فانو / س خ یا لی / می گُ نم
 - ۲) حیرت عارف نگرده مانع راه وصال
حیرت عارف / نَ گر دد ما / نع راه وِ صال
 - ۳) من آن مرغ سخن‌دانم که در خاکم رود صورت
من اَن مرغ سُه / خند دا نم کِ / در خاکم رَ / ود صورت
 - ۴) آتش زدی در عود ما نظاره کن در دود ما
آتش ز دی / در عود ما / ن ظا رِ کن / در دو دِ ما

۱۵- با توجه به تقطیع مصراع، کدام واژه معادل هجایی رکن دوم نیست؟

دَل می رَوَد / زِ دَس تَم / صَا حِب دِ لَا نَخُ دا را

(۱) جانم (۲) بهاران (۳) روانم (۴) زمستان

۱۶- جریان پیچیده‌نویسی نثر در قرن هفتم در کدام آثار دیده می‌شود؟

(۱) تاریخ و صاف، تاریخ جهانگشای جوینی

(۲) طبقات ناصری، مرصادالعباد

(۳) تاریخ و صاف، مرصادالعباد (۴) تاریخ جهانگشای جوینی، طبقات ناصری

۱۷- مفهوم کدام ابیات با هم قرابت دارد؟

الف- کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب / تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند

ب- سخن عشق حرام است بر آن بیهوده‌گوی / که چو ده بیت غزل گفت مدیح آغازد

ج- صائب از بس که خریدار سخن نایاب است / هیچ کس ز اهل سخن شعر به دیوان نبرد

د- سخن ز طبع تو صائب گرفت قیمت و قدر / جبین شعر به آب گهر کنون شستند

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۸- کدام گزینه با آخرین پایه آوایی بیت زیر متناسب نیست؟

هر کسی را سیرتی بنهادهام / هر کسی را اصطلاحی داده‌ام

(۱) می‌جهد (۲) کاسبی (۳) شاپرک (۴) عاقلانه

۱۹- در کدام گزینه تمام هجاها کشیده هستند؟

(۱) کار، گل، رفت (۲) مو، آتش، مار

(۳) بیم، درست، سُست

(۴) کارد، سر، دَر

۲۰- در میان آثار نوشته شده، چند اثر منظوم دیده می‌شود؟

رساله دلگشا - مرصادالعباد - دیوان شمس - عشاق‌نامه - جامع‌التواریخ - نفحات‌الانس - صد پند - موش و گربه -

بهارستان - طبقات ناصری

(۱) سه (۲) چهار (۳) شش (۴) دو

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۱- نام شاعر کدام بیت در برابر آن درست نوشته نشده است؟

(۱) نیست به جز عشق در این پرده کس / اول و آخر همه عشق است و بس (جامی)

(۲) وان که محتاج خلق شد خوار است / گرچه در علم بوعلی سیناست (بن یمین)

(۳) دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود / امروز یکی نیست که بر صد گرید (عطارد نیشابوری)

(۴) خرد را چاشنی‌بخش از کلامم / زبان را چرب و شیرین کن به کامم (طالب آملی)

۲۲- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

«اسیرش نخواهد رهایی ز بند / شکارش نجوید خلاص از کمند»

(۱) از رهایی هر زمان بودم اسیر عالمی / فارغم از هر دو عالم تا گرفتارم ترا

(۲) از جور جهانش نبود هیچ رهایی / هر کس که ز کف دامن جود تو رها کرد

(۳) مرغ محبوسم مرا دست علایق بند پای / از قفس بیرون سری بهر رهایی می‌کنم

(۴) اگرچه سنبل زلف به خون من تشنه است / رهایی دل از آن عنبرین کمند مباد

۲۳- تعداد پایه‌های آوایی همه ابیات به جز بیت گزینه، یکسان است.

- (۱) ز دستم بر نمی‌خیزد که یک دم بی‌تو بنشینم / به جز رویت نمی‌خواهم که روی هیچ‌کس بینم
- (۳) چرا چون لاله خونین دل نباشم / که با ما نرگس او سرگران کرد
- (۳) عنکبوتی را به حکمت دام داد / صدر عالم را درو آرام داد
- (۴) تا به گریبان نرسد دست مرگ / دست ز دامن نکنیمت رها

۲۴- در کدام گزینه همه چهره‌های ادبی مربوط به قرن هشتم هستند؟

- (۱) سلمان ساوجی، خواجه کرمانی، حمدالله مستوفی
- (۲) عبید زاکانی، ابن یمین، دولتشاه سمرقندی
- (۳) حافظ، خواجه کرمانی، شاه نعمت‌الله ولی
- (۴) شاه نعمت‌الله ولی، سلمان ساوجی، حمدالله مستوفی

۲۵- موضوع و محتوای اثر در همه‌ی گزینه‌ها به جز درست است.

- (۱) لمعات ← سیر و سلوک عارفانه
- (۲) مرصاد العباد ← در بیان سلوک دینی و تربیت نفس انسانی است.
- (۳) المعجم ← در علم عروض و قافیه، بدیع و نقد شعر
- (۴) موش و گربه ← طنز و شوخ‌طبعی اجتماعی که در مدح پادشاهان پرداخته است.

۲۶- علامت‌های هجایی در برابر کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) لرزد دلم ز قامت خم همچو برگ بید: - U - U - - UU - U - U - -
- (۲) تا بخت ما خندان شود پیش آی خندان ساقیا: - U - - - U - - - U - - - U - - -
- (۳) وین گوی سعادت است و دولت: - UU - U - UU - -
- (۴) من و دل همان که بودیم و تو آن نه‌ای که بودی: - UU - U - UU - - U - U - -

۲۷- کدام گزینه از نواحی محدوده عراق عجم نیست؟

- (۱) شیراز
- (۲) اراک
- (۳) سمنان
- (۴) ری

۲۸- ابیات زیر از کیست و چه چیزی را مورد تأکید قرار می‌دهد؟

- مرد آزاده در میان گروه / گرچه خوش‌خو و عاقل و داناست
محترم‌انگهی تواند بود / که از ایشان به مالش استغناست
وان که محتاج خلق شد خوار است / گرچه در علم، بوعلی‌سیناست
- (۱) حافظ - عدم احتیاج به خلق
 - (۲) خواجه کرمانی - بی‌نیازی از مال دنیا
 - (۳) ابن یمین - قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا
 - (۴) سلمان ساوجی - عاقل بودن و خوش‌خویی

۲۹- کلمات کدام گزینه به ترتیب جاهای خالی زیر را به درستی پر می کند؟

- الف- معروفترین شاعر قرن نهم، است.
 ب- کتاب شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
 ج- دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی مضامین دارد.
 د- با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.
- (۱) خواجه، صد پند، اخلاقی، سعدی
 (۲) جامی، تذکره دولتشاه، عرفانی، حافظ
 (۳) جامی، تذکره دولتشاه، تعلیمی، حافظ
 (۴) خواجه، صد پند، حکمی، مولوی

۳۰- کدام مصراع‌ها وزن یکسان دارند؟

- الف- هست سالی دو روز شادی خلق
 ج- که عزیزان جهانند خریدارانش
- (۱) «الف» و «د» (۲) «الف» و «ج»
 ب- گفت شرح حسن لیلی می‌دهم
 د- تو تمامی من نمی‌خواهم وجود
- (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

۳۱- کدام آثار از نمونه‌های نثر ساده در قرن هفتم است؟

- (۱) طبقات ناصری، تاریخ و صّاف
 (۳) مرصادالعباد، طبقات ناصری
 (۲) طبقات ناصری، تاریخ جهانگشای جوینی
 (۴) مرصادالعباد، تاریخ و صّاف

۳۲- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) نم چشم آبروی من ببرد از بس که می‌گیرم / چرا گریم کز آن حاصل برون از نم نمی‌بینم
 (۲) برآرد عشق یک فتنه که مردم راه که گیرد / به شهر اندر کسی ماند که جویای فنا باشد
 (۳) چه نقصان آفتابی را اگر تنها رود در ده / چه نقصان حشمت مه را که بی‌دستار می‌آید
 (۴) جهاننا عهد با من جز چنین بستی / نیاری یاد از آن پیمان که کرده‌ستی

۳۳- تعداد ارکان کدام بیت بعد از تقطیع هجایی بیش‌تر است؟

- (۱) عنکبوتی را به حکمت دام داد / صدر عالم را درو آرام داد
 (۲) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست / کی طمع در گردش گیتی دون‌پرور کنم
 (۳) من امشب آمدستم دام بگذارم / حسابت را کنار جام بگذارم
 (۴) هر کسی را سیرتی بنهادهم / هر کسی را اصطلاحی داده‌ام

۳۴- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) اگر ت سلطنت فقر ببخشند ای دل / کم‌ترین ملک تو از ماه بود تا ماهی
 (۲) در حقیقت بیدل ما صاحب گنج بقاست / گر به صورت در ره فقر و فنا افتاده است
 (۳) توانگرست به یک مشت خاک، دیده فقر / دل حریص به صد گنج زر توانگر نیست
 (۴) ننگ هوس نمی‌کشد دولت بی‌زوال ما / بر در کبریای فقر نام هما که می‌برد؟

۳۵- نام خالق چند اثر به درستی ذکر نشده است؟

- (جامع‌التواریخ: عظام‌الملک جوینی) (رساله‌دلگشا، عبید زاکانی) (جمشید و خورشید: خواجه‌ی کرمانی) (نفحات‌الانس:
 جامی) (لمعات: عراقی) (اخلاق‌الاشراف: سلمان ساوجی) (مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی) (تاریخ گزیده: حمدالله
 مستوفی) (دیوان شمس: مولانا جلال‌الدین بلخی) (عشاق‌نامه: ابن‌یمین)
- (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۳۶- در کدام بیت هر چهار پایه تشبیه ذکر نشده است؟

- (۱) صبح امید که بُد معتکف پرده غیب / گو برون آی که کار شب تار آخر شد
- (۲) صدا چون بوی گل در جنبش آب / به آرامی به هر سو پخش می‌گشت
- (۳) کزین پس به کنجی نشینم چو مور / که روزی نخوردند پیلان به زور
- (۴) برای قد کشیدن در هوایت / دلم مثل صنوبرها صبور است

۳۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بعد از حمله مغول، کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد و شاعران و نویسندگان بزرگ این دوره غالباً از اهالی شهرهای عراق عجم بودند.
- (۲) در قرن هفتم، وضعیت زبان و ادبیات فارسی، مثل بسیاری از دانش‌های دیگر، با دوره‌های پیش از خود متفاوت شد و به نوعی دچار سستی و نابسامانی گردید.
- (۳) پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست شهر هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد. او با علاقه‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش‌نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.
- (۴) تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هفتم تا اواخر قرن دهم در ایران حکومت کردند و ویرانگری‌های آن‌ها ادامه داشت. البته آن‌ها نیز کم‌وبیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و بعد از مدتی در ایران متمدن شدند.

۳۸- هر مصراع از بیت زیر دارای چند پایه آوایی است؟

- دوست دارد یار این آشفستگی / کوشش بیهوده به از خفتگی
- (۱) سه (۲) دو (۳) چهار (۴) شش

۳۹- پایه‌های آوایی کدام بیت از نظر تعداد و نوع هجا با بیت زیر یکسان است؟

- «قدم پیش نه کز ملک بگذری / که گر بازمانی ز دد کم‌تری»
- (۱) و گر پرورانی درخت کرم / بر نیک‌نامی خوری لاجرم
 - (۲) توان گفتن به مه مانی ولی ماه / نپندارم چنین شیرین دهان هست
 - (۳) هر که دمی با تو بود یا قدمی رفت / از تو نباشد به هیچ روی شکیب
 - (۴) ندانی که من در اقالیم غربت / چرا روزگاری بکردم درنگی

۴۰- کدام گزینه درباره‌ی ویژگی سبک عراقی نادرست است؟

- (۱) سبک عراقی پس از سبک بینابین و آذربایجانی پدید آمد و سیصد سال سبک غالب متون ادب فارسی بود.
- (۲) شعر سبک عراقی نرم و دلنشین و از معانی عمیق انسانی و آسمانی برخوردار بود.
- (۳) اولین نشانه‌های تغییر سبک خراسانی به سبک عراقی از زمان غزنویان آغاز شد و بیشتر شاعران از اصفهان و ری و همدان بودند.
- (۴) با انتقال قدرت از خراسان به مرکز ایران، زبان و ادبیات در ناحیه‌ی عراق عجم گسترش یافت و قالب‌های جدیدی در شعر و نثر سبک عراقی ایجاد شد.